STAATSCOURANT
Officiële uitgave van het Koninkrijk der Nederlanden sinds 1814.
Nr. 32259
15 september 2026

Instelling tijdelijke gebieden met beperkingen CBA North Full A en CBA North Full B ten behoeve van oefening TACDAYS

2 september 2026
Nr. MLA/091/2026
Kenmerk: MINDEF20260058942

De Minister van Defensie,

Handelende in overeenstemming met de Minister van Infrastructuur en Waterstaat;

Gelezen het verzoek van de Duitse commandant *Air Operations Command Section NatFü IIIb COMIL* van vrijdag 23 januari 2026;

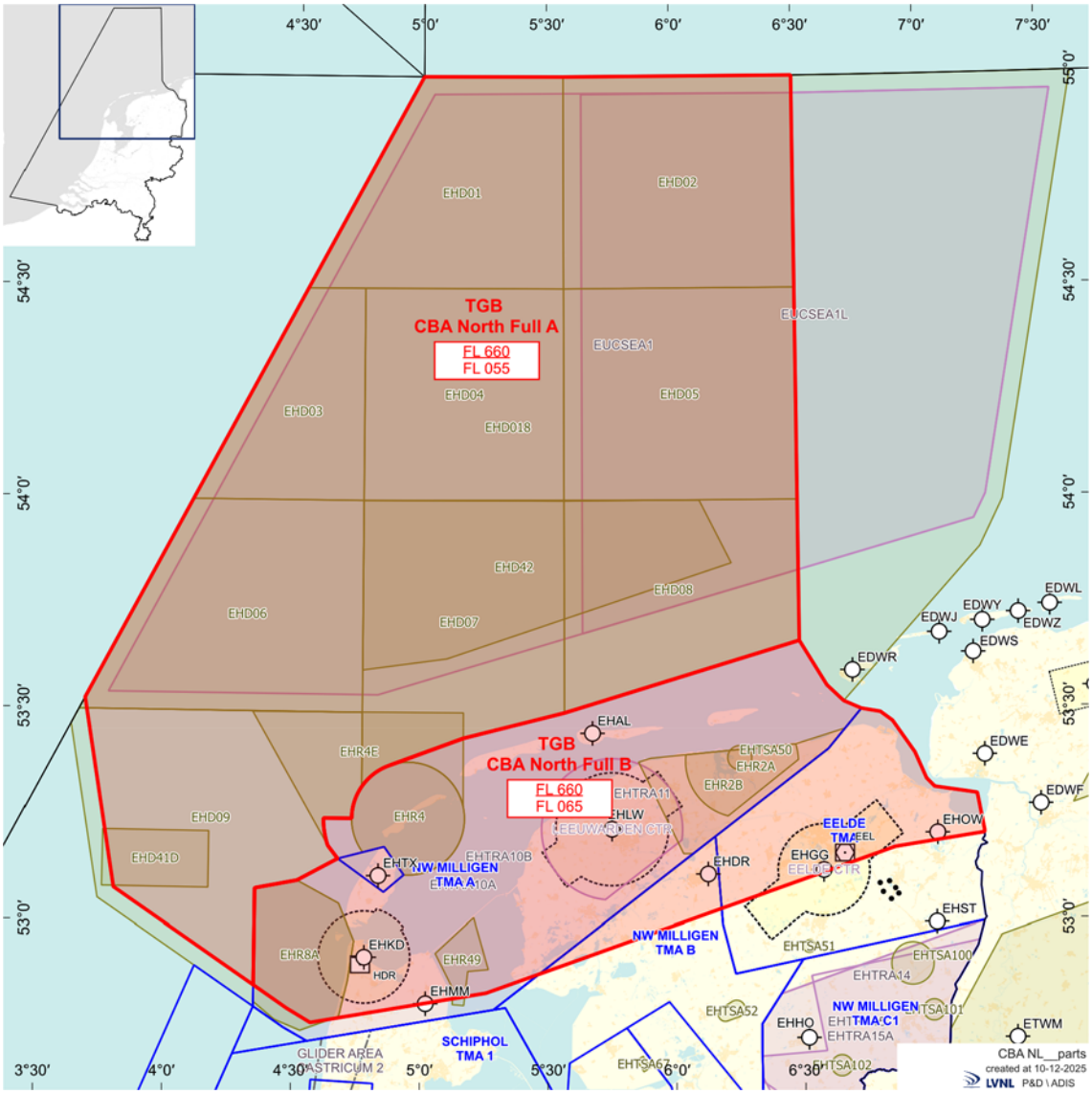
Gelet op artikel 2, tweede lid en artikel 9 van het Besluit luchtverkeer 2014;

Besluit:

Artikel 1

1. Ten behoeve van de Duitse oefening *TACDAYS* worden als oefengebieden de tijdelijke gebieden met beperkingen (TGB's) *Cross Border Area (CBA) North Full A* en *Cross Border Area (CBA) North Full B* aangewezen met een oost-west scenario, begrensd door de volgende coördinaten en hoogten:
   TGB CBA North Full A
   van 55°00'00.00"N 005°00'00.00"E, naar 55°00'00.00"N 005°34'00.00"E, naar 55°00'00.00"N 006°30'00.00"E, naar 54°40'00.00"N 006°30'00.00"E, naar 54°30'00.00"N 006°30'00.00"E, naar 54°15'00.00"N 006°30'00.00"E, naar 54°00'00.00"N 006°30'00.00"E, naar 53°50'02.00"N 006°30'00.00"E, naar 53°40'00.00"N 006°30'00.00"E, naar 53°30'00.00"N 005°34'00.00"E, naar 53°26'24.00"N 005°10'00.00"E, naar 53°22'29.07"N 004°52'20.47"E en vanaf dit punt in een cirkelboog met een straal van acht (8) nautische mijlen met als middelpunt 53°15'00.00"N 004°57'00.00"E tegen de wijzers van de klok naar 53°15'00.00"N 004°43'41.00"E, naar 53°15'00.00"N 004°37'01.00"E en vanaf dit punt in een cirkelboog met een straal van twaalf (12) nautische mijlen met als middelpunt 53°15'00.00"N 004°57'00.00"E tegen de wijzers van de klok naar 53°11'06.00"N 004°38'07.51"E, naar 53°09'17.00"N 004°40'28.00"E, naar 53°06'10.00"N 004°30'56.00"E, naar 53°05'00.00"N 004°21'00.00"E, naar 52°51'21.00"N 004°21'00.00"E, naar 53°04'49.00"N 003°47'48.00"E, naar 53°31'35.00"N 003°40'07.00"E, naar 54°00'00.00"N 004°05'05.00"E, naar 54°30'00.00"N 004°32'09.00"E en terug naar 55°00'00.00"N 005°00'00.00"E, van FL055 tot FL660 (zie figuur);
   TGB CBA North Full B
   van 53°40'00.00"N 006°30'00.00"E, naar 53°33'38.00"N 006°36'24.00"E, naar 53°31'22.00"N 006°40'20.00"E, naar 53°30'15.00"N 006°44'30.00"E, naar 53°29'45.00"N 006°48'59.00"E, naar 53°28'28.00"N 006°51'49.00"E, naar 53°23'56.00"N 006°56'58.00"E, naar 53°20'11.00"N 006°59'37.00"E, naar 53°19'00.00"N 007°01'30.00"E, naar 53°18'00.00"N 007°11'30.00"E, naar 53°16'18.00"N 007°12'00.00"E, naar 53°12'48.00"N 007°13'01.00"E, naar 53°12'24.00"N 007°13'02.00"E, naar 53°10'36.00"N 006°51'55.00"E, naar 52°50'25.00"N 005°15'28.00"E, naar 52°46'07.00"N 004°34'24.00"E, naar 52°48'06.00"N 004°28'53.00"E, naar 52°51'21.00"N 004°21'00.00"E, naar 53°05'00.00"N 004°21'00.00"E, naar 53°06'10.00"N 004°30'56.00"E, naar 53°09'17.00"N 004°40'28.00"E, naar 53°11'06.00"N 004°38'07.51"E en vanaf dit punt in een cirkelboog met een straal van twaalf (12) nautische mijlen met als middelpunt 53°15'00.00"N 004°57'00.00"E met de wijzers van de klok naar 53°15'00.00"N 004°37'01.00"E, naar 53°15'00.00"N 004°43'41.00"E en vanaf dit punt in een cirkelboog met een straal van acht (8) nautische mijlen met als middelpunt 53°15'00.00"N 004°57'00.00"E met de wijzers van de klok naar 53°22'29.07"N 004°52'20.47"E, naar 53°26'24.00"N 005°10'00.00"E, naar 53°30'00.00"N 005°34'00.00"E en terug naar 53°40'00.00"N 006°30'00.00"E van FL065 tot FL660 (zie figuur).

2. De TGB's *CBA North Full A* en *CBA North Full B* worden ingesteld op de hieronder genoemde dagen en tijdstippen:
   Week: 45
   van dinsdag 3 november 2026 van 09:00 uur tot 13:00 uur lokale tijd;
   van donderdag 5 november 2026 van 09:00 uur tot 13:00 uur lokale tijd.

FIGUUR: TGB CBA North Full A en B

Artikel 2

Voor het gebruik van de TGB's *CBA North Full A*en*CBA North Full B* gelden de volgende voorwaarden:

a. het uitvoeren van andere vluchten dan bij de oefening betrokken vluchten in de TGB's is niet toegestaan, met uitzondering van gecoördineerde HEMS- en SAR-vluchten en vluchten van de Landelijke Eenheid, Dienst Infrastructuur, afdeling Luchtvaart, en gecoördineerde vluchten door luchtvaartuigen die vooraf toestemming hebben verkregen van de Duitse *Fighter Allocator* van het *Control and Reporting Centre* (CRC) Erndtebrück (*Loneship*); in het geval van civiele luchtvaartuigen door tussenkomst van de gebiedsverantwoordelijke luchtverkeersleidingsinstantie (MilATCC/ LVNL/MUAC);

b. gezagvoerders van vluchten zoals genoemd in onderdeel a, dienen voorafgaand aan het binnenvliegen van de genoemde TGB's radiocontact te hebben met de gebiedsverantwoordelijke luchtverkeersleidingsinstantie en dienen te voldoen aan de voorwaarden, gesteld door deze luchtverkeersleidingsinstantie;

c. de Fighter Allocator van het Duitse CRC Erndtebrück geeft toestemming aan deelnemende gezagvoerders om de TGB's binnen te vliegen;

d. binnen de TGB's maken de deelnemende gezagvoerders gebruik van een SSR-transponder met mode S of mode 5 of de modes 3A en C;

e. binnen de TGB's is het aan NAVO M&G-eenheden toegestaan om Positive Control Service, Advisory Control Service en Broadcast Control te verlenen conform STANAG 1183 en STANAG 3993-AAP-49;

f. Het Duitse CRC Erndtebrück draagt zorg voor het melden van activiteiten in de TGB's aan MUAC,

Bremen (ACC) en MilATCC Schiphol, ten minste vijftien (15) minuten voor actueel gebruik; de supervisor van MilATCC Schiphol draagt zorg voor het melden van activiteiten in de TGB's aan LVNL (ACC) en Eelde ATC voor actueel gebruik; indien niet aan LVNL, Eelde ATC en MUAC is gemeld dat de genoemde gebieden actief zijn, gelden de gebruiksregels, verwoord in de Letters of Agreement (LoA's) met de eerder genoemde instanties; het deactiveren van de TGB's wordt na het beëindigen van de activiteiten aan vermelde instanties gemeld;

g. tot het moment van activering blijven de separatieafspraken, opgenomen in de diverse LoA's, van kracht; na activering geldt voor de begrenzing van de TGB's dat het aan de oefening deelnemend IFR- en VFR-luchtverkeer tot tweeëneenhalve (2,5) nautische mijlen van de aangegeven begrenzing mag opereren en dat civiel IFR- en gecontroleerd VFR-luchtverkeer eveneens een buffer van tweeëneenhalve (2,5) nautische mijlen tot de rand van het betrokken TGB hanteert, zodat een separatie van vijf (5) nautische mijlen is gegarandeerd. Dit conform de *Letter of Agreement Temporary CBA North*;
h. militaire oefengebieden zijn beperkt van activatie conform annex h van de *Letter of Agreement Temporary CBA North.*

Artikel 3

1. Ten behoeve van parachutespringactiviteiten op de locaties Texel en Ameland bestaat de mogelijkheid van het activeren van een springkolom met een straal van twee (2) nautische mijlen en een klimkolom met een straal van vijf (5) nautische mijlen beide met een hoogte van maximaal FL140 zie figuur 1).

2. De activering van de springkolom zal alleen plaatsvinden na contact te hebben opgenomen met de supervisor van MilATCC Schiphol en de controlerende CRC instantie en na goedkeuring van de *Fighter Allocator* van laatst genoemde instantie.

3. Indien de activiteiten in de TGB's niet conflicteren met de spring- en klimkolom, wordt aan de vliegtuigen ten behoeve van het parachutespringen op en vanaf de genoemde locatie toestemming verleend om van de spring- en klimkolom gebruik te maken.

Artikel 4

Aan de gezagvoerders van militaire luchtvaartuigen is ontheffing verleend van het verbod om VFR te vliegen in gebieden binnen de TGB's met luchtruimclassificatie A.

Artikel 5

Deze beschikking treedt in werking met ingang van dinsdag 3 november 2026 en vervalt met ingang van vrijdag 6 november 2026.

Deze beschikking zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst en zal tevens bekend worden gemaakt door middel van een *Aeronautical Information Publication Supplement* en een NOTAM.

De Minister van Defensie,
voor deze,
De Directeur Militaire Luchtvaart Autoriteit,
A.A.W.K. Appels,
Commodore

Tegen dit besluit kan, ten aanzien van de tijd en locatie waarop het TGB wordt ingesteld, op grond van de Algemene wet bestuursrecht binnen 6 weken na de dag waarop dit besluit is bekendgemaakt, een bezwaarschrift worden ingediend. Dit bezwaarschrift kan digitaal of schriftelijk worden ingediend. Het digitale bezwaarschrift dient te worden ingediend via www.defensie.nl/bezwaarJDV. Het schriftelijke bezwaarschrift dient te worden gericht aan de Minister van Defensie, Dienstencentrum Juridische Dienstverlening, ter attentie van de Commissie advisering bezwaarschriften Defensie, MPC 55A, Postbus 90004, 3509 AA Utrecht. Het bezwaarschrift dient te zijn ondertekend en moet ten minste bevatten: de naam en het adres van de indiener; de dagtekening; een omschrijving van de beschikking waartegen het bezwaar is gericht en de gronden van het bezwaar. Indien onverwijlde spoed dat vereist, is het mogelijk een voorlopige voorziening te vragen bij de president van de rechtbank die bevoegd is. In dat geval is griffierecht verschuldigd. Voorwaarde is dat een bezwaarschrift is ingediend.

TOELICHTING

In week 45 van 2026 vindt de Duitse *TACDAYS* oefening met NAVO Meld & Gevechtsleiding eenheden (M&G eenheden) plaats.

De vliegers van de Koninklijke Luchtmacht en bondgenootschappelijke luchtstrijdkrachten dienen te worden getraind in het vliegen in samenwerkingsverbanden ten einde optimaal gebruik te kunnen maken van de mogelijkheden van het straalgevechtstoestel. Deze activiteiten worden gecontroleerd door NAVO M&G eenheden. Het is in het kader van de vliegveiligheid niet wenselijk dat er een mix ontstaat van militaire vliegtuigen in een gesimuleerd gevecht en niet deelnemend luchtverkeer. Ter bescherming van deze bijzondere activiteit in de lucht worden in verband met de veiligheid in de lucht twee Nederlandse tijdelijke gebieden met beperkingen (TGB's) ingesteld gedurende bekendgemaakte dagen en tijdstippen. In combinatie met een TGB gelegen in het Duitse FIR wordt één oefengebied gecreëerd, de tijdelijke Cross Border Area (CBA) East-West. Dit oefengebied kan een beperkt aantal momenten per jaar worden ingesteld om grootschalige oefeningen te faciliteren. De betrokken overheidsinstanties en luchtverkeersleidingsorganisaties hebben afspraken met elkaar gemaakt over dit gebied.

Het is mogelijk dat gedurende de omschreven tijdvakken luchtverkeer de TGB's moet kruisen of gebruiken voor andere doeleinden. Om deze reden is bepaald dat het kan worden toegestaan om met niet-deelnemende luchtvaartuigen de TGB's te kruisen dan wel te gebruiken, na coördinatie met de Duitse Fighter Allocator van het CRC Erndtebrück.

In samenspraak kunnen op grond van artikel 3 ook parachutespringactiviteiten op de locaties Ameland en Texel, waar mogelijk en afhankelijk van weersomstandigheden en het oefenscenario, worden geaccommodeerd in een klimkolom van vijf (5) nautische mijlen en een springkolom met een straal van twee (2) nautische mijlen rondom het betrokken vliegveld met een hoogte van maximaal FL140.